Heeren E. VAN LIJNDEN's politiek sermoen.

—

Een paar jaren geleden vond een geestig Engelsch schrijver — DOUGLAS JERROLD — een nieuw soort van sermoenen, het *bedsermoen* uit. Na dien tijd is de wereld vooruitgegaan. Men vind anti-revolutionnaire, conservatief-progressistische, christelijk-historische, nationaal-politische mannen uit, en deze anti-revolutionnaire, conservatief-progressistische, christelijk-historische, nationaal-politische mannen vinden weder het soort der *politieke sermoenen* uit. Als een der jongste en opmerkelijkste voortbrengselen dezer nieuwe uitvinding, wijzen wij onze lezers op een dezer dagen uitgekomen boekje van den heer *oud-controleur van 's rijks belastingen te Zutphen* en *oud-lid van Gedeputeerde Staten van Gelderland*, E. baron VAN LIJNDEN, getiteld: *Aan de kiezers voor de Provinciale Staten van Gelderland, welke in de hoofd-kiesdistricten Zutphen, Harderwijk en Arnhem hunne stemmen op den heer E. baron VAN LIJNDEN hebben uitgebragt.*

De tekst van dezen sermoen is: waarom ben ik, E. baron VAN LIJNDEN, *oud-controleur*, enz. en *oud-lid van Gedeputeerde Staten*, enz., waarom ben ik, E. baron VAN LIJNDEN, die te Zutphen met volstrekte meerderheid tot lid der Provinciale Staten gekozen werd, die te Harderwijk op de lijst van herstemming stond, en te Arnhem een »niet onaanzienlijk aantal stemmen" op mij vereenigde, — alles bij elkander geteld ongeveer 1200 medewerkende of goedkeurende stemmen, — waarom ben ik, E. baron VAN LIJNDEN, niet weder benoemd tot lid van Gedeputeerde Staten? Was ik, E. baron VAN LIJNDEN, oud-lid van Gedeputeerde Staten, niet even goed voor de nieuwe Gedeputeerde Staten als de baron VAN NISPEN, oud-lid? dr. BRANTS, oud-lid? baron BRANTSEN VAN DE ZIJP, oud-lid? baron VAN ZUIJLEN VAN NIEVELT, oud-lid? De heer E. baron VAN LIJNDEN verzekert, dat zijne »hooggeachte vorige ambtgenooten wel zullen moeten toestemmen, dat zij gekozen zijn, niet omdat zij als *de waardigsten* uit de geheele vergadering beschouwd werden, maar *omdat zij VROEGER leden van Gedeputeerde Staten waren*." En de heer E. baron VAN LIJNDEN was óók *vroeger* lid van Gedeputeerde Staten. *Ergo* . . . . . ?

VAN NISPEN, BRANTS, BRANTSEN VAN DE ZIJP, VAN ZUYLEN VAN NIEVELT werden weder gekozen, — — — »terwijl ik, gedurende de geheele zitting, hoogstens *zes* stemmen op mij zag uitgebragt. IK alléén van al de leden der afgetreden Gedeputeerde Staten werd alzoo uitgesloten, onder omstandigheden, welke te regt *grievend*, — *ontmoedigend*, ja, *bijna* BELEEDIGEND voor mij waren, omdat mij daardoor niet onduidelijk werd te kennen gegeven, dat de tegenwoordige vergadering het vertrouwen terug trok, mij door de vorige geschonken." (Deze logica, dat het *grievend*, — *ontmoedigend*, ja, *bijna* BELEEDIGEND is, wanneer eene vergadering het vertrouwen terug trekt dat eene *andere* geschonken heeft, is zeker eene der eigenaardigheden der conservatief-progressistische, christelijk-historische, nationaal-politische school.)

De heer E. baron VAN LIJNDEN vindt echter troost in lijden. Men heeft hem gezegd, dat zoo hij óók niet weder in het collegie van Gedeputeerde Staten is gekomen, dit alleen is toe te schrijven, omdat »vele leden niet »ingenomen waren met zijne godsdien»stige rigting." De heer E. baron VAN LIJNDEN is dus een der martelaars voor het ware geloof. Hij staat op de lijst van aanbeveling om gecanoniseerd te worden.

De heer E. baron VAN LIJNDEN geeft hierop »ter *gerustsstelling* (?) der kie»zers die hunne keuze wel op mij »hebben willen vestigen," eene openbaring van zijne godsdienstige en staatkundige rigting, opdat elk zou kunnen oordeelen tusschen hem en de Provinciale Staten van Gelderland die hem »op zoo *grievende*, — *ontmoedi»gende*, ja, *bijna* BELEEDIGENDE wijze" niet kozen tot lid van Gedeputeerde Staten, waaruit men tevens leeren kan niet alleen, dat de heer E. baron VAN LIJNDEN met eere als lid van Gedeputeerde Staten gefungeerd *heeft*, maar tevens »wat men van mij *in het ver»volg* te wachten heeft," als er weder eens eene keuze voor lid van Gedeputeerde Staten of wat anders moet gedaan worden.

Hier begint het eigenlijk politiek sermoen:

»Ten eerste sluit ik mij volkomen »aan bij hen, die alles wat op deze »aarde geschiedt toeschrijven aan den »*onmiddellijken* invloed van den Al»magtigen God den Schepper en Be»stuurder van Hemel en aarde; die zoo »groot en magtig is, dat voor Hem deze »aardbol is een stofje aan de weeg»schaal en een droppel aan den emmer; »die door die magt volken, Staten en »Troonen vernietigt of oprigt; oorlog »en vrede, omwenteling en rust, ziekte »en welstand, dood- en leven onder het »menschdom zendt, al naar dat zijn »vrijmagtig welbehagen dit noodig »keurt, zoo ter tuchtiging der boos»heid en bescherming der godsvrucht, »als ter volvoering Zijner plannen, »wier wijsheid en grootheid voor het »kortzigtige en eigenwijze oog der »menschen verborgen is; — Die den »Bijbel als Zijn geschreven woord wil »erkend hebben als Zijn werk en niet »als het werk van menschen, en Die »ons daarin leert dat Zijne liefde even »groot is als Zijne regtvaardigheid; »dat ter voldoening aan beiden de »Zaligmaker den kruisdood gestorven »is, en dat allen worden aangeno»men, (1) die in dezen als zoodanig »gelooven, en dit geloof door hunnen »wandel bewijzen."

De respective kiezers van Zutphen, Arnhem en Harderwijk zullen nu zeker wel »gerustgesteld" zijn, en diep betreuren dat *zulk* eene specialiteit, die zoo volkomen toont voor het lidmaatschap van Gedeputeerde Staten berekend te zijn, zoo *grievend*, *ontmoedigend*, ja *bijna* BELEEDIGEND is voorbijgegaan.

Eéne bedenking echter, (het is waar eene ongeloovige, revolutionnaire bedenking). Hoe kan de heer E. baron VAN LIJNDEN thans maar niet begrijpen, dat, zoo hij niet tot lid van Gedeputeerde Staten gekozen is, dit alleen hierom is, omdat hij voorbestemd was, niet tot lid van Gedeputeerde Staten gekozen te worden? Indien het »vrijmagtig welbehagen dit noodig keurt," waarom mort de heer E. baron VAN LIJNDEN dan? wanneer deze niet-verkiezing geschiedt, gelijk men aan kan nemen »tot tuchtiging der boosheden" van ongeloovige revolutionnairen, waarom wil dan het »kortzigtig en eigenwijs oog" van den heer E. baron VAN LIJNDEN in deze verborgenheid indringen, die zeker ten zijnen beste zal gedijen?

»Ten tweede vereenig ik mij met »hen, die het Huis van Oranje als de »magt beschouwen, die door God »over dit land is aangesteld, en die »daarom zich ook verpligt rekenen »om *alles* te bestrijden wat die magt »zou willen ondermijnen of omverwer»pen. De geschiedenis van drie eeuwen »heeft het geleerd dat de vereeniging »met — en het bestuur van het Huis »van Oranje ons land gelukkig, on»afhankelijk, bloeijend en magtig heeft »gemaakt, en dat dan eerst twee»dragt, dwingelandij, onderdrukking »en vernedering van alle kanten op»kwamen wanneer de Vorsten uit dit »Huis teruggedrongen of verdreven »werden."

Hier voelen wij ons gedrongen, eene tweede ongeloovige revolutionnaire aanmerking te maken. Het Huis van Oranje, zegt de heer E. baron VAN LIJNDEN, is door God over dit land aangesteld, en *daarom* rekent hij zich verpligt *alles* te bestrijden wat die magt zou kunnen ondermijnen of omverwerpen. Waartoe is die strijd noodig? Is de regering van het Huis van Oranje eene voorbestemde regering, wat baat dan het ondermijnen en omverwerpen? En wanneer daarentegen, het »vrijmagtig welbehagen het noodig keurt," land en volk in de handen der ongeloovige revolutionnairen te geven, is het dan ook niet van den kant van den heer E. baron VAN LIJNDEN eene strafbare vermetelheid, plannen »wier wijsheid en grootheid voor zijn kortzigtig en eigenwijs oog verborgen zijn," tegen te streven? Is, wanneer men eenen zóó *onmiddellijken* invloed aanneemt, niet *alle* regering evenzeer eene »door God over het land aangestelde magt," tegen welke zich te opponeren of te protesteren, zondig en goddeloos is?

»Men behoeft van vroegere eeuwen »niet te spreken; onze leeftijd kan dit »nog bewijzen.

»Het tijdperk van de diepste verne»dering, van de verachtelijkste sla»vernij begon toen WILLEM V het Sche»veninger strand verliet en eindigde »niet voordat WILLEM I aldaar weder »voet aan land gezet had; toen begon »de zon van voorspoed en vrijheid »weder te schijnen, ofschoon haar »vroegere glans verdoofd bleef, *om»dat aan de vrijheidsmaagd den Bijbel »ontrukt en eene andere grondwet »tot steun gegeven werd.*"

Eene *andere* grondwet van de Bijbel? Dus de Bijbel *in plaats* der grondwet? Dus is de bedoeling *geene* grondwet? Het is niet kwaad dit te weten, en men weet nu tevens »wat men *in*

(1) Tot leden van Gedeputeerde Staten?

het vervolg" — wanneer de heer E. baron VAN LIJNDEN eens lid van Gedeputeerde Staten of wat anders geworden is" — van hem en zijne bondgenooten »te *wachten* heeft."

»Door Gods bestuur is het Huis van »Oranje gedurende drie eeuwen drie »malen geroepen om ons land van over»heersching en dwingelandij tot vrij»heid en zelfstandigheid terug te bren»gen; door Gods bestuur regeert het »ons nog; wie hieraan twijfelt erkenne »evenwel den vorst die ons regeert als »hoogste magt, uit dankbaarheid voor »hetgeen zijn Huis voor onze vrijheid »gedaan heeft, en wie geen dank meent »schuldig te zijn bedenke dat op de »puinhoopen eens troons een aantal »partijen zich vestigen, om zich al»daar staande te houden ten koste van »de vrijheid en den vrede van het ar»me volk dat zich door hen laat on»derdrukken en vernietigen."

Inconsequentie schijnt de meest kenmerkende trek uit het karakter der conservatief-progressistisch-christelijk-historische nationale politiekers te zijn. Moest de heer E. baron VAN LIJNDEN anders niet erkennen en inzien, dat, zoo geene staten en troonen vernietigd of opgerigt worden, geene grondwetten gemaakt worden, geene partijen zich vestigen, geene volken onderdrukt, geene vrijheden vernield worden, dan die voorbestemd zijn vernietigd of opgerigt, gemaakt of gevestigd, onderdrukt of vernield te worden, zoowel alle bezorgdheid, alle menschelijke medewerking ijdel, als alle tegenstreving of bestrijding vermetel en goddeloos is? Zijn wij voorbestemd, ter tuchtiging onzer revolutionnaire boosheden, om — in plaats van de zegeningen eener *Souvereine* regering van het Huis van Oranje en eener vrijheidsmaagd *zonder* grondwet te genieten — bezocht te worden met eene *constitutioneele* monarchie en een *grondwettig* Koningschap; zijn wij voorbestemd, geregeerd en geadministreerd te worden, zonder dat de heer E. baron VAN LIJNDEN, lid van Gedeputeerde Staten van Gelderland is, zoo staat ons immers niets anders te doen, dan, met geloovig vertrouwen, in dit ondoorgrondelijk raadsbesluit te berusten? Wat kunnen de 1200 kiezers van Zutphen, Arnhem en Harderwijk, tegen het »vrijmagtig welbehagen," dat de harten der leden van de Provinciale Staten van Gelderland van den heer E. baron VAN LIJNDEN afwendde?

Wij weten niet hoe het komt, maar onwillekeurig kwamen ons, bij het lezen van dit politiek sermoen, herhaaldelijk een paar regels in de gedachten, die wij eens ergens lazen:

»*Laurent, serrez ma haire avec ma discipline;*
»*Et priez que le ciel toujours vous illumine.*"

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 23 *oct.* Het plaatsen van Pruisische troepen aan de Keurhessische grenzen wordt met ijver voortgezet. Aan den anderen kant heeft het oprukken van Beijersche troepen, naar diezelfde grenzen met niet minder ijver plaats.

— Volgens latere besluiten zal een Oostenrijksch korps aan den Beneden-Main verschijnen, om, de maatregelen der bonds-commissie ten opzigte van Keurhessen ten uitvoer te brengen, *zelfs als het noodig ware tegen Pruisen.*

— Uit Alexandria wordt gemeld, dat aan den oever der Roode Zee nabij Kench, eene uitgestrekte laag zwavel is ontdekt.

Munchen, 22 *oct.* De tijding, dat 7000 Oostenrijkers van het legerkorps in Tyrol hier zouden doormarcheren, heeft zich tot nu toe niet bevestigd, hoe algemeen zij ook verspreid was. Waarschijnlijk gaven de menigvuldige Oostenrijksche uniformen, die men op de straten ziet, aanleiding tot het gerucht dat er reeds kwartiermakers waren aangekomen.

Wetzlar, 23 *oct.* Nadat in den afgeloopen nacht vijf estafetten alhier aangekomen en weder vertrokken waren, zijn heden ochtend vroeg de hier en in den omtrek liggende militairen, het 13e en 17e regiment infanterie, artillerie en Uhlanen, *naar Keurhessen opgebroken* om, zoo als men zegt, van Lollar over den spoorweg onmiddelijk naar Kassel te vertrekken. Deze doormarschen hebben den geheelen dag geduurd; alleen de te Brunsfeld gestationneerde garde zoude, naar het heet, voorloopig aldaar blijven. Morgen ochtend zal de overige infanterie, die hier in garnizoen is, denzelfden weg nemen. De manschappen waren vrolijk en vol goeden moed.

Giessen, 23 *oct.* Zoo even rukken 3000 Pruisen, Uhlanen en infanterie alhier binnen, die in versnelde marschen van Wetzlar over Giessen en de Pruisische etappen-linie (Grunberg, Alsfeld enz.) zich door het Fuldasche tot bij Vacha op het Rhöngebergte zullen uitbreiden. Volgens het zeggen der soldaten was eerst dezen nacht te 12 ure het bevel tot oprukken aangekomen en alles in der haast opgebroken.

Giessen, 23 *oct. des avonds.* Steeds trekken nieuwe Pruisische troepen door onze stad. Nadat heden ochtend vroeg eerst Uhlanen, daarna een regement infanterie, vervolgens een artillerie-park (van het 7de regement) gepasseerd waren, volgde des namiddags weder infanterie, waarvan 1600 man in de stad bleven, en des avonds nogmaals infanterie en artillerie. Eerst zouden alleen de eigenaars van huizen inkwartiering krijgen, daarna ook de huurders — en ten laatste kregen zij die reeds twee man hadden, nog eenen derden daarbij. Zoo ligt nu geheel Giessen en de omtrek vol Pruisen; te Giessen zelf de bevelvoerende generaal *von Bonin*. Dit verklaart de menigvuldige telegraphische depêches en estafetten, en worden de daardoor gewekte vermoedens bevestigd. De eerste bragt des maandags nachts het bevel naar Wetzlar om zich marschvaardig te maken; in den afgeloopen nacht te 12 ure kwam het bevel tot opmarcheren en zoo kwamen heden de troepen zelven bijna tegelijk met de kwartiermakers aan. De naauwgezetheid waarmede de Pruisen betalen, verdient echter allen lof. Reeds heden tegen den avond kwamen de betaalmeesters van de verschillende plaatsen hier aan, om, nog voor dat de nacht voorbij is, de kosten der verpleging op die plaatsen, aan de Hessische autoriteiten alhier, te voldoen.

Fulda, 23 *oct.* Volgens ontvangene berigten staat een Pruisisch legercorps aan *de Fuldasche grenzen bij Buttlar.*

Hanau, 23 *oct.* Allerlei geruchten zijn heden in onze stad in omloop. Zoo zegt men, wat echter nog zeer te betwijfelen is, dat de keurvorst met *Hassenpflug* en consorten binnen weinige dagen aan het hoofd van het regement garde-infanterie, weder naar Kassel zal terugkeeren. Voorts zegt men dat eene der eerste regeringsdaden van den keurvorst *de opheffing van onze constitutie* en de octrooijering van eene *nieuwe kieswet* voor eene uit twee Kamers bestaande vergadering van volksvertegenwoordigers, zal zijn, om met laatstgenoemde eene geheel nieuwe constitutie tot stand te brengen.

Frankfort, 24 *oct.* Heden voormiddag te 9 ure kwam het Koninklijk Beijersche 1ste jagerbataillon met een extra-trein van den Main-Neckar-spoorweg, hier aan. Hetzelve werd door den geheelen generalen staf van de hier in bezetting liggende troepen ontvangen en plaatste zich op de Rossmarkt, waarna het K. K. Oostenrijksche 14de jagerbataillon, dat tot nu toe alhier garnizoen hield, de kaserne verliet, die nu door het Beijersche jagerbataillon betrokken werd. Het Oostenrijksche jagerbataillon vertrok terstond naar Aschaffenburg, waar het vooreerst blijven zal, terwijl de beide gelijktijdig van hier afgemarcheerde compagniën van het Beijersche 3o. jager-bataillon, hetwelk tot nu toe hier garnizoen hield, tot Wurzburg zullen voortrukken.

Berlijn, 24 *october*, *des avonds*. Ter vereeniging der beide legercorpsen in Thuringen marcheren de Pruisische troepen over de Keurhessische etappen-linie. — Generaal *von der Gröben* heeft de instructie ontvangen om alle vreemde tusschenkomst met geweld te keer te gaan.

Weenen, 20 *oct.* Drie redacteurs alhier zijn ieder veroordeeld tot eene boete van 100 fl., omdat zij berigten over den marsch der troepen (voornamelijk over het oprukken naar Duitschland) in hunne bladen opgenomen hebben. Het militair kommando heeft zijn verbod om dergelijke berigten publiek te maken, nu nogmaals en krachtiger herhaald. Een der genoemde redacteurs, de heer *Dambscher*, heeft gepoogd zich door een pistoolschot van het leven te berooven; dit mislukte echter, want in weerwil dat hij zich de onderkaak heeft verbrijzeld, denkt men hem nog in het leven te behouden.

— Zekere heer *Jozef Prantner*, te Grätz, beweert, nu eindelijk het problema opgelost te hebben, dat zoovele eeuwen lang de aandacht der geleerden gespannen heeft gehouden. Hij zegt namelijk, de kwadratuur van den cirkel gevonden te hebben, en is voornemens zich naar den Keizer van Oostenrijk en de Koningin van Engeland te begeven, ten einde HH. MM. de berekening in bijzonderheden uit te leggen.

Weenen, 23 *oct.* Over den dag van het vertrek des Keizers naar Warschau is ook heden nog niets met zekerheid bekend. Ook de minister-president *von Schwarzenberg* bevindt zich nog alhier. Heden had een ministerraad plaats en men verzekert, dat Frankrijk den bondsdag officiëel erkend heeft, schoon dit door andere welonderrigte personen wordt tegengesproken. Ook verzekert men, dat Beijeren en Oostenrijk het eens geworden zijn omtrent het verdrag over de vrije scheepvaart op den Donau.

Weenen, 22 *oct.* Twee legerkorpsen, het Oostenrijksche en het Moravische, zijn mobiel gemaakt. De *Oest. Corresp.* en de *Reichsz.* van heden bevatten hevige artikels tegen Pruisen.

Berlijn, 23 *oct.* De generaal *v. d. Groeben*, opperbevelhebber van het observatiekorps aan de Keurhessische grenzen, heeft voor zijn vertrek langdurige bijeenkomsten met de ministers gehad. In de militaire kringen was het gerucht in omloop, dat hij instructiën had om in sommige bepaalde gevallen Keurhessen binnen te rukken.

ZWEDEN.

Stockholm, 16 *oct.* De cholera is uitgebroken in de districten Malmöhus, Blekingen, Calmar, Gothenburg, Bohus en Elfsborg-län. Er zijn vrij [illegible] ziektegevallen, waarvan meer dan de helft met den dood eindigde.

ENGELAND.

Londen, 22 *oct.* Twee der postduiven, die [illegible] *John Ross* uit de haven van Ayr in Schotland [illegible] medegenomen en die hij zou oplaten wanneer hij [illegible] *John Franklin* vond of als hij in het ijs bekle[illegible] mogt raken, zijn jl. vrijdag te Ayr teruggekom[en] in het duivenhok, waar zij opgevoed waren. Be[ide] vogels zijn kort na elkander verschenen, maar ge[en van] hunner had een briefje of eenig ander teeken [bij] zich. Blijkbaar was het echter, dat een der duiven een briefje gedragen had, maar dat waarschijnlijk door een geweerschot was weggenomen, want [het] dier was gekwetst. Men kan natuurlijk geene gissing maken over het juiste tijdstip toen zij opgelaten zijn, maar uithoofde van de snelheid, die ze dieren eigen is, mag men vermoeden dat zij nog slechts zeer kort geleden was. Een tweede voorbeeld van zulk eene groote reis van postduiven, [be]staat waarschijnlijk niet, want men berekent, dat zij minstens 2000 mijlen hebben moeten afleggen. Sir *John Ross* heeft nu nog drie duiven over, mits hij er vijf had medegenomen, die volgens zijne laatste brieven allen levend en gezond waren. [Met] gespannen verwachting ziet men de aankomst der anderen te gemoet, in de hoop dat zij gelukkig mogen zijn in het overbrengen der berigten.

— Het stoomschip *Diana* heeft 455 varkens, [illegible] ossen en koeijen, 38 kalveren, 630 schapen [van] Harlingen en het stoomschip *Magnet* het verbazend getal van 1133 schapen uit Amsterdam aangebragt.

— De berigten uit de Vereenigde Staten zijn [n]og altijd vol van bijzonderheden over het vraagstuk der slavernij, dat in verschillenden vorm voortdurend in het congres ter sprake komt. De partij der [af]schaffing van de slavernij wint intusschen meer en meer veld.

In de maand augustus is het hoogste bedrag [aan] goud, sedert de ontdekking van de mijnen in Californië, uit dat gewest uitgevoerd, te weten, o[m]streeks drie millioen dollars.

Sommige katoenfabrijken in de Vereenigde Staten stonden stil.

Er was sprake om den invoer van koopwaren [in] de Vereenigde Staten te ontheffen van de betaling van meet- en weegloonen.

BELGIE.

Brussel, 24 *oct.* De tijding, gisteren (*zie [illegible] ons nommer van gisteren*) langs particulieren [weg] uit Parijs ontvangen, wordt officieel door den [*Mo*]*niteur* bevestigd, die twee besluiten behelst [van] den President der Republiek, waarbij de gene[raal] *Schramm* benoemd wordt tot minister van oorlog [en] de generaal *d'Hautpoul* tot tijdelijken gouver[neur] van Algerië.

Dat tijdelijk karakter aan de benoeming van [den] heer *d'Hautpoul* gegeven, wordt vooreerst vere[isch]t door zijne hoedanigheid van volksvertegenwoordiger, en die hem niet toelaat definitieve [func]tiën te aanvaarden. Maar men schijnt het er [voor] te houden dat de heer *d'Hautpoul* zelfs niet [naar] Algerië zal gaan, en dat men hem slechts den [titel] van gouverneur-generaal gegeven heeft, ten einde de gelegenheid af te wachten om hem een belangrijk gezantschap op te dragen.

De aftreding van den minister van Oorlog w[ordt] algemeen door de dagbladen van alle schakeringen gunstig ontvangen. Weinig in den smaak der [ver]gadering vallende, zoo als wij reeds opmerkten, [had] hij tegen zich al de dagbladen die de parlementaire prerogativen tegen de onregtmatige aanmatigingen van het uitvoerend bewind verdedigen en, wat onverklaarbaars is, schoon hij bijkans de begunstigde minister van den President was, had hij de dagbladen van het Elysée niet vóór zich. Iedereen toont zich dus tevreden over zijne aftreding; de bonapartistische dagbladen koesteren echter eene vrees, namelijk, dat die aftreding beschouwd zal worden als een triomf door den generaal *Changarnier* op den President der Republiek behaald. Zij die tot nu

...stilgezwegen hebben over dit voorval, beijveren zich dus om de aanneming van het ontslag van den heer *d'Hautpoul* voor te stellen als geheel onafhankelijk van het geschil dat tusschen den minister van Oorlog en den opperbevelhebber van het leger van Parijs bestond. ...dagen zelfs laatstgenoemden uit zijne positie tegenover den President der Republiek eindelijk eens juist te kennen te geven. Het is niet zeer waarschijnlijk dat de generaal *Changarnier* aan dit eenigzins uit de hoogte gedaan gebod, voldoen zal.

Hoe het zij, het schijnt dat het ontslag van den heer *d'Hautpoul* niet zonder strijd is aangenomen en er is, naar men zegt, niets minder noodig geweest, dan de bedreiging van aftreding van twee andere ministers om den President tot de aanneming van die van den generaal te doen besluiten.

Omtrent zijn opvolger, generaal *Schramm*, is men het eens dat hij een dapper militair is, doch dat zijne benoeming geene staatkundige beteekenis heeft. Ook vreest men niet dat er tusschen hem en den generaal *Changarnier* geschillen zullen ontstaan.

Een departementaal dagblad heeft opgenomen en de meeste Parijsche dagbladen hebben overgenomen onder den vrij ongepasten titel van *Manifest der militaire linkerzijde*, een artikel klaarblijkelijk uit Parijs toegezonden, hetwelk men beschouwt als de uitdrukking der gevoelens en voornemens van den generaal *Cavaignac*. Wij gelooven dat men aan dat stuk eene hoogere beteekenis wil geven dan het werkelijk bezit; het bevat ook niets nieuws. Het zegt dat de generaal *Cavaignac* zich, bij de opening der aanstaande zitting, met den generaal *de Lamoricière* zal stellen tot bepaalden verdediger der constitutie, en dat, ingeval de meerderheid mogt meenen dat zij hiervan geene notitie behoorde te nemen en tot eene herziening zoude besluiten, zonder de bepalingen en de tijdstippen dier constitutie zelve in acht te nemen, het voormalig hoofd van het uitvoerend bewind een beroep zoude doen op het land. Dit werd reeds sinds lang aangekondigd. Maar wij gelooven niet dat wij de verwezenlijking dier onderstellingen reeds zeer nabij zijn.

De berigten uit Italië zijn ook heden weder onbelangrijk. De *Gazette Piëmontaise* meldt, dat de opening van het parlement te Turijn den 5den november zal plaats hebben en behelst eene nota van den president van den senaat, waarbij de leden worden uitgenoodigd zich onmiddellijk naar hunnen post te begeven.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 oct., des avonds te 8 ure. (*Langs buitengewonen weg.*) De President der Republiek heeft in persoon aan de tot kardinaals benoemde aartsbisschoppen, te Saint-Cloud den kardinaals-hoed overgereikt.

— De permanente commissie der Wetgevende Vergadering heeft in hare zitting van heden hare tevredenheid betuigd over het ontslag van den generaal *d'Hautpoul*.

— Men ziet eerstdaags een conflict te gemoet tusschen de generaals *Schramm* en *Changarnier* en verwacht, dat de Wetgevende Vergadering zich thans, ten gevolge van het ontslag van den generaal *d'Hautpoul* meer aan de regering zal aansluiten.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 25 oct. De stemming in het hoofdkiesdistrict Amsterdam voor de keuze van een lid der Tweede Kamer, in de plaats van den heer mr. *C. Backer*, zal plaats hebben op donderdag 31 dezer. De stemopneming geschiedt den volgenden dag.

— Gisteren is te dezer stede voor den notaris *F. Fabius* de akte van oprigting der Drentsche kanaal-maatschappij gepasseerd; in eene terstond daarna gehoudene vergadering van deelhebbers zijn tot commissarissen benoemd: Voor de provincie Drenthe de heeren mr. *J. G. A.* baron *de Vos van Steenwijk*, te Assen, en *J Tonckens*, te Westervelde; voor de deelhebbers in Drenthe de heer mr. *H. J. Smidt*... *sten*, te Hoogeveen; voor de deelhebbers buiten Drenthe de heeren mr. *J. Heemskerk Az.*, te Amsterdam, *A. de Wilde*, te Utrecht, en *H. Meinesz*, te Amsterdam; tot directeur de heer jhr. mr. *A. van Holthe tot Echten*, te Assen, en tot thesaurier de heer *J. Kalff*, te Amsterdam. (*Hand.*)

— Wij vernemen, dat, tot aanvulling der vacature in de Tweede Kamer, ontstaan door de benoeming van jhr. mr. *C. Backer* tot gouverneur van Overijssel, de aandacht van verscheidene kiezers te Amsterdam is gevallen op den heer mr. *L. A. Lightenvelt*.

...ons betreft, wij bevelen deze kandidatuur onzen vrienden ten dringenste aan. De heer mr. *L. A. Lightevelt* is een staatsman, die het vaderland gewigtige diensten heeft bewezen, en die door zijne vele en diepe kennissen, gerijpt door de ondervinding, in de Tweede Kamer, eene bijzonder nuttige plaats zoude bekleeden. (*de Tijd.*)

— Heden is alhier aan 's Rijks werf de kiel gelegd van Zr. Ms. stoom-oorlogschip *Soembing*. (*A. C.*)

Utrecht, 25 oct. Na hetgeen door onze vrienden en door ons, bij vroegere gelegenheid, herhaaldelijk gezegd werd, is het schier onnoodig te betoogen dat te *Amsterdam* de keus van mr. *J. J. Teding van Berkhout* tot Lid der *Tweede Kamer* door *ons* gewenscht wordt. (*Nederlander.*)

Leeuwarden, 23 oct. De maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* heeft in hare algemeene vergadering van 1849 jaarlijks *ƒ* 3000 bewilligd voor de oprigting van zes scholen ter vorming van onderwijzers der gymnastiek. Deze scholen zullen gevestigd zijn te Amsterdam, Rotterdam, 's Hertogenbosch, Arnhem, Groningen en Leeuwarden. Het geld is reeds meer dan een jaar toegestaan, doch zoo ver wij weten is nog geene enkele zoodanige school tot stand gekomen. Intusschen heeft het departement dier maatschappij te Leeuwarden pogingen aangewend om de zaak ter uitvoering te doen komen; men konde echter geen geschikt lokaal vinden. Thans echter bestaat er hoop, dat het gewestelijk bestuur een in allen opzigte geschikt lokaal met behoorlijke ruimte in de open lucht voor de gymnastische oefeningen, gedurende den zomer, zal beschikbaar stellen. Men hoopt den heer *Euler* uit Utrecht, als onderwijzer te zullen bekomen, met wien van regeringswege reeds sedert eenigen tijd wordt onderhandeld. (*Gr. Ct.*)

Maastricht, 23 oct. Gisteren namiddag is naar het krankzinnigen gesticht alhier overgebragt de heer *D.*, hoofdonderwijzer van 's rijks lagere school te dezer stede, welke heer gedurende eenigen tijd aan krankzinnigheid lijdende was. Als eene evenwel hoogst ongelukkige en tevens zonderlinge omstandigheid kan hier vermeld worden, dat in een tijdperk van p. m. 6 jaren, genoemde heer *D.* het derde slagtoffer van krankzinnigheid is, hetwelk die school heeft verlaten, zijnde de twee vorige heeren *S.* en *E.* bereids aan hunne kwaal overleden. (*N. R. C.*)

Arnhem, 26 oct. Het onderzoek der gemeente-wet is in alle sectiën der Provinciale Staten-vergadering afgeloopen, zoodat het algemeen verslag door de zorg der rapporteurs en bij den bekenden ijver van den griffier der Staten, spoedig kan worden te gemoet gezien.

— De commissie van rapporteurs bij de Tweede Kamer, over het ontwerp van wet: *tot toekenning van pensioen aan drie leden der voormalige Eerste Kamer*, heeft, onder dagteekening van den 23sten, haar centraal verslag uitgebragt. Het ontwerp had in het algemeen weinig bijval gevonden. Sommigen echter meenden, dat de bedoelde voormalige leden der Eerste Kamer tot de schadeloosstelling geregtigd waren, als vallende uitdrukkelijk in de termen van het 2de der add. artikelen van de grondwet, waarbij schadevergoeding werd toegezegd *aan hen, die door of ten gevolge van de herziening der grondwet betrekkingen verliezen, hun voor hun leven opgedragen.* Anderen wilden zulks niet eens toegeven, en meenden dat de bewuste leden niet beschouwd konden worden, als bij het additionele artikel bedoeld. Over het algemeen was men het eens, dat het voorgedragen pensioen van *ƒ* 4000 te hoog gesteld is.

PROVINCIALE STATEN VAN GELDERLAND.

Zitting van dingsdag, 22 oct.

Afwezig de heeren *van Verschuer*, *Francken*, *van Lijnden van Hemmen*, *Taats*, *Versteegh.*

De notulen worden gelezen en goedgekeurd.

De heeren *van Lijnden van Hemmen* en *van Verschuer* geven kennis dat zij niet ter vergadering kunnen tegenwoordig zijn, de laatste wegens ambts-bezigheden.

Kennisgeving van wege Gedeputeerde Staten van het ontslag van den heer *Francken.*

De heer *Voss* heeft nadere bewijsstukken ingezonden. Deze stukken worden gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *Schiff*, *van Daalen*, *de Meester*, *Roosegaarde* en *Swaving.*

De stukken van den heer *van der Brugghen*, gekozen tot lid der Staten in het district Harderwijk, worden gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *Dutry van Haeften*, *Dijckmeester*, *Zadelhoff* en *Kolff*, die onmiddellijk tot het onderzoek overgaan.

Na gehoudene raadpleging van de voorzitters der sectiën met den voorzitter der vergadering, wordt bepaald, dat de bijeenkomst der sectiën tot onderzoek der gemeente-wet, heden avond te zes ure zal plaats hebben.

De heer *Dutry van Haeften* brengt verslag uit namens de commissie belast met het onderzoek der geloofsbrieven van den heer *van der Brugghen.* Deze in orde bevonden zijnde, wordt de heer *van der Brugghen* terstond toegelaten, legt den eed af en neemt zitting.

Ter kennis der vergadering wordt gebragt een brief van den heer *van der Brugghen*, verzoekende niet in aanmerking te komen bij eventuele voordragt van raadsheer in het provinciaal hof van Gelderland.

Is ingekomen een adres van ingezetenen van Terwolde over het gebruik van eene brug (Hambrug); welke ligt in de groote communicatie; deze brug is op last van hooger hand, afgebroken en niet hersteld; adressanten verzoeken dat Provinciale Staten die doen herstellen. Gesteld in handen eener commissie bestaande uit de heeren *Brants*, *Bas Backer* en *J. de Kruijff.*

Aan de vergadering wordt medegedeeld een adres van den heer *Wolterbeek* te Borculo over de jagtwet.

De vergadering besluit dat ofschoon dit onderwerp niet onmiddellijk behoort tot den werkkring der Provinciale Staten, het evenwel volgens art. 93 der Provinciale Wet, onder de bemoeijingen der Provinciale Staten zou kunnen gebragt worden. Dienvolgens wordt dit adres gesteld in handen van de heeren *van Zuylen*, *Op ten Noort*, *de Man*, *Swaving* en *van der Meulen.*

De heer *Thooft* brengt rapport uit over den weg van Haaften naar het Rumptsche veer. De kosten van dezen weg zijn geraamd op *ƒ* 15,578, de aangevraagde subsidie is *ƒ* 7000.

De commissie is van oordeel dat, indien Haaften niet op zich neemt den weg te begrinden, de subsidie niet moet verleend worden. Dit onderwerp wordt gesteld aan de orde der discussie vóór de begrooting.

De commissie voor den weg van Culenborg naar Beest concludeert, bij monde van den heer *Thooft*, tot het verleenen van een subsidie van twee derden der benoodigde som van *ƒ* 15,726. Hetzelfde besluit als boven.

De commissie voor den weg van Deil naar het Renooysche veer, waarvoor is aangevraagd eene subsidie van de helft of *ƒ* 8281, stelt voor te verleenen een subsidie van een derde van de kosten van aanleg. Hetzelfde besluit als boven.

De heer *L. van Nispen* brengt, namens de commissie verslag uit omtrent de voorgestelde wijzigingen in het reglement op de rivierpolders en stelt voor eene verandering in de omschrijving. Aan de orde van morgen.

De heer *Ketjen* verklaart dat de commissie voor den weg van Dinxperlo geen rapport kan uitbrengen, daar de vereischte stukken niet voorhanden zijn en een lid der commissie afwezig is.

Aan de orde is het ontwerp van eene instructie voor den griffier der staten. De discussie wordt aldus geregeld: 1o. over de algemeene strekking; 2o. over de artikelen; 3o. over het geheel van het ontwerp.

De heer *Haverkamp* merkt op, dat de artikelen 1 en 2 niet duidelijk gesteld zijn, dat daarenboven art. 1 niet volledig is.

De *Voorzitter* merkt op dat de heer *Haverkamp* thans reeds begint aan de discussiën van de artikelen.

Over de algemeene beginselen heeft geene discussie plaats.

De discussie over de artikelen wordt geopend.

De heer *Haverkamp* stelt voor in art. 1 voor de woorden »het verlof om zich *voor eenigen tijd*, van daar te mogen verwijderen, wordt door Gedeputeerde Staten verleend," te lezen: »voor 8 à 14 dagen."

De heeren *Roosegaarde* en *van Nispen* ondersteunen dit voorstel.

De *Voorzitter* stelt voor: »8 of 14 dagen."

De heer *Haverkamp* stelt voor: »8 dagen."

De heer *de Man*, lid der commissie, ondersteunt het voorstel van den heer *Haverkamp.*

De heer *de Meester*, lid der commissie, verklaart dat de commissie wel aan eene dergelijke tijdsbepaling gedacht heeft, maar het hoogst moeijelijk heeft gevonden eenen dergelijken juisten tijd te bepalen; dat de commissie overigens niet tegen het voorstel gezind is.

Thans wordt in omvraag gebragt in de plaats der woorden: »voor eenigen tijd" te lezen: »van ten hoogste 8 dagen."

De heeren *Backer* en *Op ten Noort* vinden bezwaar in de bepaling van juist 8 dagen. Het kan zijn dat de griffier langer *moet* afwezig zijn.

De heer *Thooft* merkt aan, dat hierin voorzien is bij art. 2 der ontworpen instructie.

De heer *Op ten Noort* antwoordt, dat bij art. 2 niet eens de persoon, die vervangen moet, is aangewezen.

Het amendement van den heer *Haverkamp*, in omvraag gebragt, wordt *verworpen* met 31 tegen 21 stemmen.

Het art. zelf wordt daarop zonder discussie *aangenomen.* Art. 2 wordt insgelijks *aangenomen.*

De heer *E. van Lijnden* stelt voor, in art. 3 § 2 tusschen de woorden: »in de vergadering van Gedeputeerde Staten kan hij zich door een der ambtenaren van de griffie doen bijstaan" in te lasschen: »met goedkeuring van Gedeputeerde Staten."

De heer *Backer*, lid der commissie, vindt in die bijvoeging geene zwarigheid.

De heer *Haverkamp* stelt als sub-amendement voor te stellen niet »met goed*keuring*" maar »met goed*vinden*."

De heer *Op ten Noort* stelt voor te lezen »met hun goedvinden."

Het amendement wordt daarop met algemeene stemmen *aangenomen* en daarna het geheele art. zonder discussie. Art. 4 wordt insgelijks *aangenomen.*

Bij art. 5 oppert de heer *Haverkamp* twijfel of Provinciale of Gedeputeerde Staten aan den griffier het doen van een plaatselijk onderzoek kunnen opdragen, daar dit is eene bevoegdheid die aan de staten zelve is opgedragen. Willen Gedeputeerde Staten het doen, dan kan dit onder 's hands geschieden.

De heer *van Daalen* ondersteunt dit gevoelen.

Het artikel in omvraag gebragt zijnde, wordt hetzelve met 49 tegen 3 stemmen *verworpen.*

Op art. 6, voorschrijvende dat de griffier in geschrift brengt of doet brengen, al datgene wat de Commissaris des Konings, de Staten of de Gedeputeerde Staten besluiten en alle stukken, welke hem te stellen opgedragen worden, stelt afschriften stellen," stelt de heer *Haverkamp* voor bij te voegen: dat de afschriften en uittreksels van de besluiten van de Staten en van Gedeputeerde Staten, door den griffier moeten onderteekend en met het onder hem berustende zegel der provincie, gewaarmerkt worden.

(Hiermede kan worden vergeleken art. 120 der Belgische Provinciale wet.)

De heer *Brantsen* merkt aan, dat dit voorschrift reeds vervat is in art. 42 der Provinciale Wet, waarvan *mede*-onderteekening gesproken wordt.

De *Voorziter* herinnert, dat hier sprake is van *afschriften*.

De heer *van Nispen* is van oordeel, dat het waarmerken met het provinciale zegel onnoodig is.

De heer *Haverkamp* antwoordt, dat bij slechte handteekening het zegel allezins noodig is.

De heer *R. W. van Lijnden* oordeelt deze bepaling van het zegel verkeerd; ware zij noodig, dan had zij in de Provinciale Wet moeten voorkomen.

De heer *van Nispen* stelt als sub-amendement voor de bepaling omtrent het zegel weg te laten.

De heer *Haverkamp* dringt nader aan op de noodzakelijkheid om het waarmerk van het zegel te behouden.

Hierover ontstaat nog eenige discussie. De heer *R. W. van Lijnden* kent geen zegel van de provincie.

Het eerst wordt in omvang gebragt het sub-amendement van den heer *van Nispen* waarbij het waarmerken met het zegel niet verpligtend wordt gesteld.

Dit wordt *aangenomen* met algemeene stemmen.

Het gewijzigd amendement van den heer *Haverkamp* wordt alsnu in omvraag gebragt en *aangenomen* met 46 tegen 6 stemmen.

Hierop wordt art. 6 *aangenomen*. Art. 7 wordt insgelijks *aangenomen*.

Op art. 8 stelt de heer *van Nispen* voor in plaats van *voordragt* te lezen: *voorstel*. Het artikel wordt met deze wijziging *aangenomen*.

Het nu in discussie komende artikel 9 luidt aldus:

»De griffier draagt zorg, dat de leden der Staten, al of niet in commissie vereenigd, kennis kunnen nemen van de stukken, ter griffie berustende en de onderwerpen betreffen, die in behandeling zijn of aan hen om verslag als anderzins opgedragen.

»Zullen die stukken verplaatst worden buiten het gebouw waarin de Staten vergaderen, dan worden zij niet afgegeven dan tegen schriftelijk bewijs van ontvangst."

De heer *Roosegaarde* is van oordeel, dat zoodanige stukken niet buiten het gebouw mogen gebragt worden en stelt dienvolgens eene verandering in de tweede alinea voor.

De heer *Schiff* bestrijdt het amendement van den heer *Rosegaarde*.

De heer *van Nispen* verwijst naar art. 54 van het Reglement van Orde en vereenigt zich met het voorstel van den heer *Roosegaarde*.

De heer *Op ten Noort* merkt aan, dat hier sprake is van de instructie van den griffier en niet van het Reglement van Orde.

De heer *de Man* stelt voor alinea 2 weg te laten.

De heer *Dam* wil de bepaling in de instructie behouden en is het eens met den heer *Schiff*.

Het sub-amendement van den heer *Schiff* strekt om het verplaatsen van stukken in den tusschentijd tusschen twee vergaderingen, te veroorloven.

Het eerst wordt in omvraag gebragt het door den heer *de Man* gewijzigd amendement van den heer *Roosegaarde*, strekkende tot weglating der 2de alinea.

Dit amendement wordt *verworpen* met 45 tegen 7 stemmen.

Alsnu wordt in rondvraag gebragt het amendement *Schiff*.

De heer *van Daalen* stelt voor in plaats van »*die* stukken" te lezen »*de* stukken."

Het amendement wordt *aangenomen* met 38 tegen 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt daarop *aangenomen*. Artikelen 10 en 11 insgelijks.

De heer *Haverkamp* stelt voor, achter art. 11 een nieuw artikel in te lasschen, namelijk: dat ook aan de ingezetenen de gelegenheid wordt verschaft kennis en inzage te nemen van stukken, de belastingen betreffende.

Als nieuw artikel wordt voorgesteld:

»De griffier is verpligt mede te deelen, zonder verplaatsing, aan ieder persoon, die zijn belang bewijst, de handelingen of besluiten van Gedeputeerden en van de in de archieven berustende stukken."

De heer *de Meester* merkt op, dat eene dergelijke bepaling te huis behoort in het reglement voor de Gedeputeerde Staten, maar niet in de instructie van den griffier.

De heer *van Nispen* is van hetzelfde gevoelen.

De heer *Haverkamp* is van oordeel, dat deze bepaling bij de griffie te huis behoort.

De heer *de Man* verklaart, dat de commissie voor de instructie voor den griffier, het gevoelen van den heer *de Meester* is toegedaan.

De heer *van Nispen* merkt aan, dat de redactie daarenboven zeer gebrekkig is, daar de uitdrukking »de handelingen" al te onbepaald is.

In omvraag gebragt, wordt het nieuw voorgestelde artikel *verworpen* met 41 tegen 11 stemmen.

In discussie wordt gebragt art. 12, dat aldus luidt:

»In overleg met den archivarius, verleent hij toegang tot het oude provinciale archief en de boeken.

»Hij is gemagtigd, onder de noodige voorzorgen, de verplaatsing der stukken en boeken toe te staan en van de eerste afschriften of uittreksels af te geven."

De heer *Roosegaarde* vraagt, of dit artikel ook van toepassing op de Staten is?

De heer *Backer* beantwoordt dit bevestigend.

De heer *de Man* zegt, dat de bepaling algemeen is.

De heer *Roosegaarde* stelt als amendement voor, dat de Staten altijd den toegang hebben, de boeken nemen tegen reçu en afschriften van de stukken kunnen krijgen.

De heer *de Meester* merkt aan, dat het werk van den archivarius zeer verzwaard wordt.

De heer *Roosegaarde* komt nader terug op de uitdrukking *gemagtigd*. Dus ook bevoegd te *weigeren?*

De heer *de Meester* zegt, dat dit alleen slaat op toegang.

De heer *de Man* zegt, dat de magtiging geschiedt door de Staten.

De heer *Schiff* wil de magtiging alleen laten slaan op hen, die geen leden der Staten zijn.

De heer *Roosegaarde* verklaart, dat indien dit de zin van het artikel is, hij zijn amendement intrekt.

Het artikel wordt daarop *aangenomen*.

De heer *Haverkamp* heeft een nieuw artikel voor te stellen vóór art. 13:

»Hij zorgt dat alle provinciale reglementen, naar tijdrekenkundige orde vereenigd in eenen bundel, tegen voldoening der kosten verkrijgbaar worden gesteld."

De heer *de Meester* merkt aan, dat ook dit artikel behoort in de instructie van Gedeputeerde Staten, niet in die van den griffier.

De heer *de Man* vereenigt zich met het gevoelen van den heer *de Meester*. Hij zal tegen stemmen, maar is niet tegen de voorgestelde bepaling.

Het voorgestelde artikel wordt verworpen met 35 tegen 17 stemmen.

Art. 13 wordt zonder discussie *aangenomen*.

Daarop wordt het ontwerp van instructie in zijn geheel in omvraag gebragt en met algemeene stemmen *aangenomen*.

Op voorstel van den heer *van Nispen* wordt besloten de instructie te doen drukken en aan de leden ronddeelen.

De vergadering wordt daarop gescheiden tot morgen, wanneer het Reglement van Orde aan de orde is.

POLITIE.

Bij den commissaris van politie is aangebragt een huissleutel.

Advertentiën.

† † † Ten overstaan van den te *Velp* residerenden Notaris VAN ROSENTHAL zullen op den 31sten October 1850, bij inzet, en den 14den November daaraanvolgende bij toeslag, beiden des middags ten 12 ure in de Herberg de *Zwaan* te *Rheden*, worden geveild en verkocht.

Twee perceelen BOUWLAND, gelegen onder *Rheden*, waarvan een, midden in het Dorp, zeer geschikt tot betimmering is.

Ten overstaan van den Notaris VAN ECK te *Arnhem*, zullen op Maandag den 28sten October 1850, des middags precies te 12 ure, ten huize van de Wed. BUS, aan het Veer te *Westervoort*, in het openbaar worden verkocht:

Eenige perceelen SCHOTWILLIGEN, uitgebaakt staande onder *Westervoort*, op het Kanaal van de oude Schans *Geldersoord* en onder *Lathum*, nabij den *Bahrschen Pol* aan de Rivier *den IJssel*; benevens eene RIJSWAARD, gelegen op *de Kuitert*, onder *Meinerswijk*, en eenige aldaar gelegene perceelen PEPPELENBOOMEN.

---

† † † In het Logement *de Kroon* te *Dieren*, zal men op 29 October 1850, des morgens te 9 ure, ten overstaan van den Notaris VAN ROSENTHAL, in het openbaar verkoopen: 30 Stuks *Noord-Hollandsch* HOORNVEE.

W. A. COOPMAN, Kleermaker,

Oeverstraat No. 305,

heeft de eer het geëerde publiek te berigten, dat hij weder heeft ontvangen een geheel nieuw Assortiment fijne LAKENS in alle kleuren en kwaliteiten; voorts alle kleuren van DUFFELS en DRAP DE *RUSSIE*, *Fransche* en *Engelsche* CASTORINS, SATIN DE LAINE en SATIN CASTOR, extra fijn en bijzonder geschikt voor Winter-Pantalons; Zijden en Cachemiren VESTEN-STOFFEN, meer dan 100 differente Dozijnen van BUKSKIN-PANTALONS; alles naar de nieuwste *Fransche* en *Engelsche* modes. Bijzonder voordeelige BUKSKIN voor Kinder-Pantalons tot zeer lage prijzen. Al deze Goederen zijn uit de eerste Fabrijken en van de fijnste kwaliteit, en wordt voor de deugd en soliditeit van al deze Goederen ingestaan. Hij zal geene moeite sparen het publiek naar wensch te voldoen en het vertrouwen waardig te blijven, hetwelk hij verscheidene jaren ruimschoots heeft mogen genieten, waarvoor hij zijne diensten aanbiedt.

---

† † † ONTVANGEN in het Magazijn van *E. COHEN*, eene partij VILT-SCHOENEN, tot den geringen prijs van *f* 1.25 en LAARZEN van *f* 1.90 per paar, alsmede eene partij van de nieuwste ZIJDEN STOFFEN, CHALONS, BOEKEN en andere WINTER-STOFFEN, zoowel voor Heeren als Dames.

Voor Heeren Steenhouwers en Metselaars.

De Ondergeteekende heeft de eer bij deze bekend te maken, dat hij benoemd is als Agent van de *Hertogelijk Nassausche* Marmer-Fabriek te *Dietz*, aan de *Lahn*, en van Eigenaren van roode ZAND-STEEN-GROEVEN aan de *Main* gelegen.

Dien ten gevolge zijn bij hem steeds te bekomen MONSTERS, TEEKENINGEN voor MONUMENTEN, enz. benevens prijsopgaven van dit MARMER; tevens Monsters, prijsopgaven, zoo ook kleine hoeveelheden van dezen ZANDSTEEN. (Men zie over dezen ZANDSTEEN de notulen der vergadering van het Koninklijk Instituut voor Ingenieurs van den 8sten Mei 1849.)

Arnhem, 19 October 1850.

H. BUDDE G. J. zn.

Nederlandsche

Stoomboot-Maatschappij.

WINTERDIENST 1850.

Met de snelvarende Stoombooten No. 2 en Prins JOINVILLE.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*.

Des **MAANDAGS**, **WOENSDAGS** en **ZATURDAGS**, 's morgens te **HALF ZEVEN** ure. De Booten arriveren gewoonlijk zoo vroegtijdig te *Rotterdam*, dat de Passagiers nog met den 3 ure naar *'s Hage* enz. vertrekkenden Spoortrein verder kunnen reizen.

Van *Arnhem* naar *Keulen* en *Mannheim*.

Des **ZONDAGS** en **DONDERDAGS**, 's middags na arrivement der Stoomboot van *Rotterdam* en Spoortrein van *Amsterdam*.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*.

Des **ZONDAGS** en **DONDERDAGS**, 's morgens te 6 ure.

LONDEN.

De Boot, welke des Maandags van *Arnhem* vertrekt, correspondeert met het Dingsdags naar *Londen* vertrekkende Stoomschip *Batavier*, en die welke des Zaturdags vertrekt met het des Zondags naar *Londen* vertrekkende Stoom-Schroefschip *Fijenoord*.

PASSAGIERS-VRACHTEN.

VAN ARNHEM NAAR:

	Voor-Kajuit. *Enkele Reis.*	Groote Kajuit. *Enkele Reis.*	Voor-Kajuit. *Heen en terug.*	Groote Kajuit. *Heen en terug.*
Londen . . .	*f* 11.40	*f* 19.20	*f* 17.10	*f* 28.80
Rotterdam .	» 1.25	» 2.50	» 1.85	» 3.75
Vreeswijk .	» 0.80	» 1.60	» 1.20	» 2.40
Duisburg . .	» 1.10	» 2.20	» 1.65	» 3.30
Keulen. . . .	» 1.75	» 3.50	» 2.60	» 5.2[illegible]
Mainz. . . .	» 4.00	» 8.00	» 6.00	» 12.00
Mannheim .	» 5.00	» 10.00	» 7.50	» 15.00

De GOEDEREN worden zooveel mogelijk op vrijhavens van *Mannheim*, *Mainz*, *Bieberich*, en geladen en *NIET* te *Emmerik* gelost.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij

J. W. TER HAAR,

Agent te *Arnhem*.

Marktprijzen.

ARNHEM, 25 october.

Oude *Weit* van *f* 7.40 tot 9.00; Nieuwe van *f* 6[illegible] tot 8.80. — *Rogge* van *f* 5.90 tot 6.35. — *Boekweit* van *f* 5.50 tot 6.00. — *Garst* *f* 4.50 tot 5.00. — *Vriesche Haver* van *f* 0.00 tot 0.00. — *Voerhaver* van *f* 2.80 tot 3.15. — *Witte Boonen* van *f* 0.00 tot 0.00. — *Paardeboonen* van *f* 6.00 tot 0.00. — Graauwe *Erwten* van *f* 11.25 tot 0.00; Groene van *f* 11.50 tot 12.50. Gele van *f* 0.00 tot 0.00. — *Koolzaad* van *f* 00.00 tot 00.00; *Aveelzaad* van *f* 0.00 tot 0.00; *Klaverzaad* van *f* 00.00 tot 00.00. — *Aardappelen* *f* 1.[illegible] tot 1.90. — *Boter* van *f* 0.60 tot 0.70 het pond.

NIJMEGEN, 21 october.

Alhier was de middenprijs ter markt van gisteren van de 636 verkochte mudden *Tarwe*, per Ned. [illegible] *f* 9.11; van de 450 verkochte mudden *Rogge* *f* 6.[illegible] van de *Gerst* was de hoogste prijs *f* 4.75 en de laagste *f* 4.25; van de *Boekweit* de hoogste prijs *f* 5.[illegible] en de laagste *f* 5.40; van de *Haver* de hoogste prijs *f* 3.20 en de laagste *f* 2.00. De prijs van de *Boter* was per Ned. pond *f* 0.60 à 0.68.

Waterhoogte te Arnhem.

26 Oct. 1 El 8 Palm 5 Duim; gew. 3 D. gev. 0 [illegible]

De prijs dezer courant is *f* 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels *f* 1[illegible] en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.